

KINNITATUD

direktori kk 13.04.2016 nr 1-7/65

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus ja tugisüsteemide rakendamise kord Mäetaguse Põhikoolis

1. Korralduse reguleerimisala

Mäetaguse Põhikooli (edaspidi kool) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus määrab kindlaks haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilase klassi vastuvõtmise ja üleviimise, õppekorralduse, HEV õpilastega töötavate spetsialistide õigused, kohustused ja vastutuse ning spetsialistide ja töögruppide suhted omavahel ja kooli direktoriga, HEV õpilastele rakendatavad tugi- ning mõjutusmeetmed.

2. Kooli üldine filosoofia kõikide laste õpetamisel

2.1. Kaasava hariduse printsiibid:

- Iga inimene on võimeline tundma ja õppima;
- igal inimesel on õigus suhelda ja olla teiste poolt ära kuulatud;
- kõik inimesed vajavad üksteist oma erinevustes;
- tõeline õpetus saab olla ainult tõeliste suhete kontekstis;
- kõik inimesed vajavad toetust ja sõprust nende eakaaslastelt;
- edu kõikide õppurite suhtes saavutatakse, kui keskendutakse pigem sellele, mida nad suudavad teha, mitte sellele, mida nad ei suuda;
- mitmekesisus tugevdab kogu elusüsteemi;
- koostöö on olulisem kui võistlus.

3. HEV õpilasega töös ette tulevad mõisted

3.1. **HEV õpilane** on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses,

õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas. (PGS § 46 lõige 1)

3.2. **Õpilase andekust** käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud, kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid. Üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguiline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.

3.3. **Õpiraskustega õpilane** on laps, kellel on häire ühes või mitmes psühholoogilises baasprotsessis, mis on seotud suulisest ja/või kirjalikust kõnest arusaamise ja kasutamisega; see võib ilmnedas piiratud võimes kuulata, mõelda, rääkida, lugeda, kirjutada või arvutada.

3.4. **Individuaalne õppekava (IÕK)** on haridusliku erivajadusega õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. (PGS § 18).

3.5. Individuaalse arengu jälgimise kaardi (ÕIJK) igale õpilasele, kelle hariduslikku erivajadust hakatakse tuvastama (on olemas õpetaja taotlus või õppealajuhataja algatus tulenevalt kokkuvõtivatest hinnetest), avab HEV õpilaste õppe koordineerija, kus dokumenteeritakse:

- pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused;
- õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist
- vajavate külgede kohta;
- kooli tugispetsialistide soovitusel;
- testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed.

3.6. **Käitumise tugikava** on haridusliku erivajadusega õpilase jaoks koostatud tugikava, mis loob õpilasele tingimused käitumuslike probleemide ületamiseks, uute ennetamiseks ja sotsiaalsete oskuste arendamiseks.

3.7. HEV laste tugigrupp - spetsialistide süvendatud tegevus HEV-õpilase märkamiseks, omavahel seotud tugiteenuste kogum. Tugisüsteemi eesmärk on aidata ja toetada õppetöös mahajääjaid, õpi- ja käitumiskustega õpilasi ja nende vanemaid ning leida igale abivajajale kõige sobivam õpikeskkond. Tagada riikliku õppekava täitmine ja põhikooli lõpetamine. (PGS § 37).

3.8. Tugiteenus on tugispetsialistide poolt osutatud teenus.

3.9. Tugimeede on meede, mida rakendatakse eesmärgiga toetada õpilast õppetegevuses ja kooli kodukorra kohaselt käituma, teistest lugu pidama ning ennetada turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis.

3.10. HEV laste tugigrupp koosneb erinevatest tugispetsialistidest (sotsiaalpedagoog, logopeed, eripedagoog) ja on moodustatud koostöövõrgustik tagamaks süsteemset abi (infokogumine ja vahetamine õpiabi vajavate õpilaste kohta, tugisüsteemi korraldamine, tagasiside kogumine ja edasi üleandmine) ning õpilastele, õpetajatele, seadusliku esindaja või lapsega töötavate isikute nõustamist.

3.11. Pedagoogiline nõustamine (õppenõustamine) on õpilase, seadusliku esindaja või lapsega töötavate isikute nõustamine lapse võimete ja arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise või käitumisega seotud probleemide ennetamisel ning lahendamisel.

3.12. HEV õpilaste koordineerija toetab õpetajat töös hariduslike erivajadustega õpilastega, korraldab koostööd tugisüsteemi spetsialistide vahel, määrab koostöös spetsialistidega sobiva õpiabivormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust. (PGS § 47 lõige 3)

4. HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja väljaselgitamine

4.1. Kaasavas hariduses on saavutussihiks individuaalne parim võimalik tulemus. HEV õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

4.2. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart on aluseks individuaalse õppekava ja käitumise tugikava koostamisele. Individuaalse õppekava ja käitumise tugikava koostamise eest vastutaja määrab HEV õpilaste õppe koordineerija ettepanekul kooli direktor.

4.3. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajadusel täiendav juhendamine aineõpetaja poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu. Individuaalse õppekava koostamise eest vastutaja määrab HEV õpilase õppe koordineerija ettepanekul kooli direktor.

4.4. HEV laste väljaselgitamine.

4.4.1. I tasand. Tegevused hõlmavad kõiki lapsi.

4.4.2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad laste individuaalset toimetulekut õppesituatsioonis. Avatakse õpilase individuaalse arengujälgimiskaart (ÕIJK), mida täidavad kõik õpilasele tunde andvad õpetajad. (LISA 1 – Õpilase individuaalne arengu jälgimise kaart).

ÕIJK asub elektroonilises konfidentsiaalsust arvestavas keskkonnas. Individuaalse arengu jälgimise kaardile täidavad HEV õpilast õpetavad õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt pool- ja õppeaasta lõpus haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed.

•klassi ja aineõpetajate tähelepanekud ja soovitused;

- logopeedilise uuringu tulemused, soovitusel;
- psühholoogilise uuringu tulemused, soovitusel;
- teiste spetsialistide arvamused ja soovitusel.

Soovitusel tugiteenuste rakendamiseks:

- lapsevanema arvamus,
- rakendatavad tugiteenused ja nende osutajad,
- lapsevanema kirjalik nõusolek.

4.4.2.1. Õpilase jälgimine ja individuaalne arengu toetamine on pidev protsess. Võimete kohase õpetuse korraldamist toetab kaardis kokkuvõtte õpilase õpitegevuse ja käitumise tugevatest ja arendamist vajavatest külgedest.

4.4.2.2. Kaart võib olla aluseks arenguvestlusele, selle põhjal kantakse kaardile ka lapsevanema ja õpilase arvamused ning fikseeritakse osapoolte vahel kokkulepe konkreetseteks arendavateks tegevusteks.

4.4.3. Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse vajaduse korral diferentseeritud õpet.

4.4.4. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

4.4.5. Õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi (logopeed), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

4.5. HEV laste väljaselgitamine kooli tasandil. II tasand

4.5.1. Algatatakse kooli HEV õppe koordineerija juhtimisel vajalikud pedagoogilised või psühholoogilised uuringud ning võetakse kasutusele täiendavad tugimeetmed.

4.5.2. Kaasatakse tugispetsialistid (HEV koordineerija, logopeed, eripedagoog(id), sotsiaalpedagoog, psühholoog). Erivajaduste täpsustamine toimub koolis HEV koordineerija juhtimisel.

4.5.3. Hariduslike erivajaduste (sh andekuse) väljaselgitamiseks kasutatakse:

- pedagoogilis-psühholoogilist hindamist;
- erinevates tingimustes lapse käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust;
- last ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist;
- õpiabirühma soovitus ja rakendamine;
- IÕK rakendamine lapsevanema nõusolekul.

4.5.4. Ilma nõustamiskomisjoni soovituseta saab kool vanema nõusolekul rakendada HEV õpilase arengu toetamiseks järgmisi meetmeid:

- tugispetsialisti teenuse kasutamine (eripedagoog, psühholoog ja sotsiaalpedagoog),
- individuaalse õppekava rakendamine,

- pikapäevarühma vastuvõtmine,
- õpiabirühma arvamine eripedagoogilise või logopeedilise abi osutamiseks,
- käitumisprobleemidega õpilaste klassi üleviimine.

4.4.2. HEV laste väljaselgitamine. III tasand

4.4.2.1. Hõlmab tegevusi arenguliste ja hariduslike erivajadustega lastega pärast täiendavaid uuringuid väljaspool kooli.

4.4.2.2. Soovituslik suunamine erialaspetsialisti vastuvõtule.

4.4.2.3. Nõustamiskomisjoni suunamine

Suunamine maakonna nõustamiskomisjoni toimub hariduslike erivajadustega isikute õppe ja kasvatuse korraldamiseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud juhtudel, samuti juhul, kui õpiabi/ logopeediline abi või IÕK ei ole andnud soovitud tulemusi.

HEV koordineerija ettepanekul määratakse koolipoolne esindaja nõustamiskomisjonis.

Õpilase suunamisel nõustamiskomisjoni esitab lapsevanem nõustamiskomisjonile järgmised dokumendid:

- 1) õpilase isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või tõendi) ärakiri või väljavõte;
- 2) kui taotluse esitab vanem, siis vanema isikut tõendava dokumendi ärakiri või väljavõte;
- 3) õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart;
- 4) kooli koostatud ülevaade eelnevate õppeaastate õpitulemustest ja klassitunnistuse ärakiri;
- 5) perearsti ja eriarsti või muu spetsialisti hinnang, kui see on vajalik haridusliku erivajaduse täpsustamiseks, et nõustamiskomisjon saaks soovitada sobilikku rakendatavat meetet;
- 6) rehabilitatsiooniplaani olemasolul selle ärakiri.

4.4.2.4. Pärast nõustamiskomisjoni soovitusi kutsutakse lapsevanem nõupidamisele, et leppida kokku soovitatud meetme rakendamise tingimused.

4.4.2.5. Nõustamiskomisjoni otsusel kooli poolt rakendatavad tugiteenused:

- koolikohustuse täitmise edasilükkamine;
- õpiraskustega õpilaste klass;
- põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi õpe tundeelu- ja käitumishäiretega laste klass;
- kasvatusraskustega laste klass;
- ühele õpilasele keskendatud õpe;
- koduõpe tervislikel põhjustel;
- individuaalne õppekava;
- liitpuudega õpilaste klass;
- spetsiifiliste erivajadustega õpilaste väikeklass.

4.4.2.6. Tugimeetmed nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul

Tugimeetmed nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul on:

- 1) tervise seisundist tuleneva koduõppe rakendamine;
- 2) ühele õpilasele keskendatud õppe rakendamine;
- 3) põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamine või vähendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine.

5. Hariduslike erivajadustega õpilaste klassi vastuvõtmine ja üleviimine

5.1. Hariduslike erivajadustega õpilaste klassi (edaspidi erivajadustega õpilaste klass) vastuvõtmise või üleviimise otsustab direktor.

5.2. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul lapsevanema (edaspidi vanem) nõusolekust.

5.3. Erivajadustega õpilaste klassi vastuvõtmiseks või üleviimiseks moodustab kooli direktor komisjoni (edaspidi vastuvõtukomisjon), kes hindab õpilase sobivust ja vajadust õppida kooli erivajadustega õpilaste klassis.

5.4. Erivajadustega õpilaste klassi vastuvõtmiseks või üleviimiseks esitab õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem kooli direktorile eriarsti tõendi või teatise õpilase tervisliku seisundi kohta ja õppe läbiviimiseks vajalike tingimuste kirjelduse. Otsuse tegemisel lähtub direktor vastuvõtukomisjoni hinnangust.

5.5. Haridusliku erivajadusega laps võetakse erivajadustega õpilaste klassi õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel kooli õpilaseks vastuvõtmisel. Koolis õppiv õpilane viiakse erivajadustega õpilaste klassi üle vastava haridusliku erivajaduse ilmnemisel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul. Kui õpilane võetakse vastu kooli õpilaste nimekirja, siis esitab õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem täiendavalt ka haridus- ja teadusministri 19. augusti 2010. a määruse nr 43 „Õpilase kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord” §-s 3 sätestatud dokumendid ja õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi.

5.6. Kahest või kolmest hariduslike erivajadustega õpilaste klassist võib moodustada liitklassi, mille suurus määratakse lähtuvalt konkreetsete õpilaste hariduslikest erivajadustest, kuid see ei tohi olla suurem kui 12 õpilast.

6. Õpiraskustega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine

6.1. Õpiraskustega õpilaste klassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud segatüüpi spetsiifilistest arenguhäiretest;

6.2. Klassitaitumuse piirnorm 12 õpilast.

7. Väikeklassi vastuvõtmine või üleviimine

7.1. Väikeklassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud:

- 1) aktiivsuse- ja tähelepanuhäirest või
- 2) autismi spektri häirest või
- 3) sõltuvushäirest, mis on tingitud alkoholi, narkootilise, toksilise või psühhotroopse aine sõltuvusprobleemidest või
- 4) muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistavad õppimist suurema arvuga õpilastega klassis.

7.2. Klassitaitumuse piirnorm 4 õpilast.

8. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine

8.1. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud kergest intellektipuudest.

8.2. Klassitaitumuse piirnorm 12 õpilast.

9. Käitumisprobleemidega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine

9.1. Käitumisprobleemidega õpilaste klassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kes eirab õpetajate nõudmisi ja rikub järjepidevalt koolis kehtivaid käitumisnorme.

9.2. Käitumisprobleemidega õpilaste klassi võib vastu võtta või üle viia II ja III kooliastme õpilasi.

9.3. Klassitaitumuse piirnorm 12 õpilast.

10. Kasvatusraskustega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine

10.1. Kasvatusraskustega laste klassi võetakse vastu või viiakse üle III kooliastme õpilane, kes süstemaatiliselt ei täida koolikohustust või on toime pannud õigusrikkumise.

10.2. Klassitaitumuse piirnorm 12 õpilast.

11. Tundeelu- ja käitumishäiretega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine

11.1. Tundeelu- ja käitumishäiretega õpilaste klassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud sotsialiseerunud käitumishäirest, sotsialiseerumata käitumishäirest või hüperkineetilisest käitumishäirest ning kellel esineb lisaks nimetatule muu meeleoluhäire või tõsine psüühikahäire.

11.2. Klassitaitumuse piirnorm 8 õpilast.

12. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine (HTM määrus nr.88 29.12.2010)

12.1. Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

12.2. Õpiabirühma võib vastu võtta ka lihtsustatud õppel oleva õpilase, kes õpib klassis, kus õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava järgi.

12.3. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel HEV koordineerija ettepanekul ja kooli direktori otsusel.

12.4. Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.

12.5. Rühmatäitumuse piirnorm 6 õpilast.

13. Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamine

13.1. Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet rakendatakse erandjuhtudel raske psüühikahäirega või muu raske haigusega õpilasele, kellele väikeklassis õpe ei ole andnud tulemusi, kuid kes ei vaja terviseseisundist tulenevat koduõpet.

13.2. Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet rakendatakse üheks õppeaastaks või käesoleva õppeaasta lõpuni. Õppe rakendamise jätkamiseks uuendatakse nõustamiskomisjoni soovitusi.

14. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus

14.1. Õppetöö korraldamisel kasutatakse kohandatud ja jõukohaseid õppematerjale, abimaterjale ning rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid.

14.2. Väikeklassi õppekorraldus:

- õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat;
- kool tagab õpilasele rehabilitatsiooniplaani või sotsiaalprogrammi rakendamise või ravikuuri kättesaadavuse lapse psühhosotsiaalseks abistamiseks ning käitumise korrigeerimiseks;
- vajadusel korraldab kool psühhoteraapia teenuse kättesaadavuse vastava koolituse läbinud spetsialisti poolt.

14.3. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste õppekorraldus:

- õppetöö toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppe tasemel;
- kool tagab õpilastele eripedagoogilise õppemetoodika rakendamise ja jõukohase õppevara kasutamise.

14.4. Käitumisprobleemidega õpilaste õppekorraldus:

- õppetöö läbiviimisel pööratakse suurt tähelepanu õpilaste käitumisharjumuste korrigeerimisele ja soovitud käitumismallide omandamisele;
- vajadusel koostab kool õpilasele individuaalse käitumise tugikava,
- vajadusel tagab kool õpilasele eripedagoogilise, psühholoogilise ja sotsiaalpedagoogilise abi ning nõustamisteenuse kättesaadavuse;
- kui õpilase käitumine ei ole paranenud või käitumisprobleemid on süvenenud, soovitab kool vanemal pöörduda lapsega psühhiaatri või eriarsti poole uuringute läbiviimiseks, et selgitada välja käitumisprobleemide põhjused, ja nõustamiskomisjoni poole õppekorralduslike soovituste saamiseks.

14.5. Kasvatusraskustega õpilaste õppekorraldus:

- kool koostab õpilasele individuaalse käitumise tugikava ning korraldab individuaalset ja grupitööd käitumisharjumuste korrigeerimiseks ja väärtushinnangute kujundamiseks;
- vajadusel osutab kool õpilasele eripedagoogilist, psühholoogist ja sotsiaalpedagoogilist nõustamist.

14.6. Tundeelu- ja käitumishäiretega õpilaste õppekorraldus:

- õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava või põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppe tasemel;
- põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppe tasemel õppivatele õpilastele tagab kool eripedagoogilise õppemetoodika rakendamise ja jõukohase õppevara kasutamise;
- vajadusel koostab kool õpilasele individuaalse käitumise tugikava ning korraldab individuaalset ja rühmatreeningut sotsiaalsete käitumisoskuste ja soovitud käitumismallide omandamiseks;
- vajadusel korraldab kool psühhoteraapia teenuse kättesaadavuse vastava koolituse läbinud spetsialisti poolt;
- rehabilitatsiooniplaani olemasolul korraldab kool koostöös vanemaga õpilasele rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud teenuste kättesaadavuse.

14.7. Õpiabirühma õppekorraldus:

- õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde;
- õpiabirühma tunde on I kooliastmes kuni kuus tundi nädalas, II kooliastmes kuni neli tundi nädalas, III kooliastmes kuni kaks tundi nädalas;

- õpiabirühmas võib osaleda korraga kuni 6 õpilast ja rühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest;
- õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne õppekava lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast (**LISA 2** – Individuaalne õppekava õpiabirühmas õppivale õpilasele);
- õpiabirühma õpetaja põhjendatud ettepanekul, koostöös aineõpetaja ja HEV koordineerijaga võib kool rakendada õpilasele teatud ainetes individuaalset hindamist, mis kajastatakse õpilepingus.

14.7.1.Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- 1) korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest;
- 2) arendatakse kognitiivseid oskusi;
- 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.

15. Töö andekate õpilastega

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

Andekate õpilaste toetamiseks kasutatakse koolis järgmisi võimalusi:

- suunamine õpilase andeid toetavasse aine- või huviringi, huvi- või teaduskooli;
- diferentseeritud töö ainetunnis;
- lisaõpe konsultatsioonide ajal;
- ettevalmistamine osalemiseks ainekonkurssidel, olümpiaadidel jm võistlustel;
- loovtööde koostamine;
- vajaduse korral individuaalse õppekava rakendamine (**LISA 3**).

16. Tugimeetmete määramine, rakendamine, tulemuslikkuse hindamine

16.1. Tugimeetmed on suunatud õpiraskustega, käitumisprobleemidega, tervisehäiretega, pikemaajaliselt õpikeskkonnast eemal viibivatele, kooli õppekeelt ebapiisavalt valdavatele või andekatele õpilastele.

Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi-, suhtlemis- ning käitumisprobleeme.

16.2. Võimalikud tugisüsteemi meetmed:

- 1) arenguveestluse läbiviimine;

- 2) individuaalse õppekava ja käitumise tugikava rakendamine;
- 3) õpilaste vastuvõtmine pikapäevarühma;
- 4) õpilaste vastuvõtmine kooli poolt pakutavatesse huviringidesse;
- 5) põhiharidust omandava õpilase vastuvõtmine õpiabirühma;
- 6) tugispetsialisti (psühholoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, õpiabi õpetaja) teenuse osutamine.

16.3. Pikapäevarühm

Pikapäevarühma eesmärgiks on õpetajapoolse toetuse ja õpiabi pakkumine väljaspool ainetundi ning õpilase individuaalsuse väljaselgitamine, õpioskuste kujundamine ja vastastikust suhtlemist arendavate tegevuste organiseerimine. Pikapäeva rühma õpetaja suunab kodutööde tegemist. Tegeletakse erinevate tegevustega vastavalt pikapäevarühma päevakavale: õppimine koos puhkepausidega, mängud (arendavad lauamängud, konstrueerimismängud, nuputamismängud liikumismängud, võistlusmängud, pallimängud jms, jalutuskäigud õues, kooli arvutiklassi külastamine, kooli raamatukogu külastamine, vaba tegevus, näiteks lugemine, joonistamine, muu käeline tegevus).

16.4. Individuaalne õppekava

16.4.1. Individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) koostatakse sellest õppekavast lähtuvalt, mille alusel õpilane õpib (põhikooli riiklik õppekava või põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava). 16.4.2. IÕK on vajalik teatud õppeaines tekkinud raskuste ületamiseks, õpisisu vähendamiseks, suurendamiseks või hindamisaluste muutmiseks.

16.4.3. IÕK koostamise võib alata:

- aineõpetaja, kes märkab tunnis õpilase probleemi- teavitab probleemi olemusest HEV koordineerija;
- klassijuhataja, kes on üldist õpi- või käitumisprobleemi märganud, saanud teavet arenguvestluse käigus või aineõpetajatelt;
- lapsevanem, kes on probleemi märganud – valgustab oma tähelepanekutest klassijuhatajat või HEV koordineerijat.

16.4.4. IÕK koostamist koordineerib HEV – koordineerija.. HEV koordineerija koordineerib protsessi info saamisest kuni tugimeetmete lõppemiseni.

16.4.5. Selleks, et alustada IÕK täitmist ja uuringuid, tuleb saada lapsevanema nõusolek ja ta koostamisse kaasata.

16.4.6. IÕK rakendamise tingimused fikseeritakse kirjalikult õpilase individuaalsuse kaardil.

16.4.7. IÕK-s märgitakse (**LISA 4 – IÕK**) HEV õpilase arengu toetamiseks haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ettepanekul:

18.1. HEV õpilasele rakendatud tugimeetmete tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt pool- ja õppeaasta lõpus õpilase individuaalse arengu kaardil õpilase arengut, toimetulekut ja soovitusi. Ümarlaua koosolekul hindavad HEV koordineerija, õpetajad ja tugispetsialistid meetmete tõhusust või järgnevate meetmete rakendamist. Töö tulemusena täpsustatakse õpilasele vajalik tugisüsteem.

18.2. Kokkuvõtte fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil ning arenguestlusel teavitatakse kokkuvõtte sisust ka lapsevanemat.

18.3. Lähtuvalt eelnevate tugimeetmete tulemuslikkusest, kavandab HEV tugigrupp edasised tegevused:

- tugimeetme lõpetamine;
- jätkamine samal või tõhustatud viisil;
- tugiteenuste vahetamine;
- täiendavate meetmete vajalikkus;
- täiendavad uuringud;
- ettepanek nõustamiskomisjoni suunamiseks vm;
- kokkulepped lapsevanemaga;
- nõustamiskeskuse spetsialistide või nõustamiskomisjoni soovitused;
- HEV koordineerija ettepanekud kooli direktorile;
- lapsevanema teavitamine ja nõusolek.

19. Aineõpetaja/klassiõpetaja/klassijuhataja ülesanded

19.1. Aineõpetaja/klassiõpetaja/klassijuhataja märkab hariduslike erivajadustega õpilast; kasutab tundides erivajadusega õpilase abistamiseks vajalikke võtteid:

19.2. Õpilase eripärast tulenev lähenemine, individuaalne juhendamine ja sobiva õppevara kasutamine;

19.3. Aineõpetaja/klassiõpetaja/klassijuhataja suhtleb perega, andes teada probleemsest valdkonnast ja kasutuselevõetud tugimeetmetest.

19.4. Raskuste püsimisel konsulteerib aineõpetaja/klassiõpetaja/klassijuhataja tugigrupi spetsialistidega, et kohaldada tõhusamat abi lisakonsultatsioonide näol. Vajadusel teeb ettepaneku HEV koordineerijale õpiabirühma suunamiseks.

19.5. Aineõpetaja/klassiõpetaja/klassijuhataja analüüsib õpilasele osutatud õpiabi ning annab hinnangu valitud meetodite tulemuslikkusele.

19.6. Pöördumine HEV tugigruppi väljatöötatud vormi alusel (**LISA 10**) õpilase täheldatud probleemide esinemisel (käitumis- või kohanemiskäitumised; põhjuse puudumised; õppevõlgnevused; õpiraskused; sotsiaalsed, psühholoogilised või isiklikud probleemid).

19.7. Viib läbi õpet kinnitatud IÕK-de alusel (**LISA 11** – IÕK taotluse vorm; **LISA 12** – IÕK koostamise ja rakendamise alused).

20. Koolis töötavad tugispetsialistid, nende roll ja vastutus

20.1. HEV-koordineerija toetab kogu kooli kollektiivi ja kaasab kõiki osapooli, korraldab võrgustikutööd.

HEV koordineerija roll ja vastutus:

- HEV õpilaste identifitseerimine;
- kooli kollektiivi informeerimine nende õpilaste erivajadustest, käitumisest ja saavutustest;
- õpilaste erivajaduste varajase märkamise ja sekkumisstrateegiate planeerimine;
- õpilaste erivajaduste kirjeldamine ja dokumenteerimine, õpilaste edu ja saavutuste jälgimine;
- kooli HEV õpilaste õppekorralduse tõhususe hindamine;
- kolleegide nõustamine ja toetamine;
- koostöö ja partnerluse arendamine õpilastega lastevanematega ja teiste spetsialistidega (õpilaste ja lastevanemate kaasamine otsustustesse);
- organiseerib ennetustegevust koostöös teiste tugigrupi liikmetega;
- koostab ja registreerib IÕK või tugiteenuste/meetmete rakendamise otsused;
 - peab arvet HEV õpilastest ja teeb vastavalt tugigrupi otsusele esildise õpilaste märkimiseks EHIS-sse;
 - teeb koostööd kooliväliste spetsialistidega.

20.2. Eripedagoogi roll ja vastutus

Eripedagoog osaleb:

- hariduslike erivajadustega laste väljaselgitamisel;
- lapse õpioskuste lähtetaseme määramisel pedagoogiliseks sekkumiseks;
- vajadusel nõustamiskomisjoniks ettevalmistamisel;
- tugigrupi ümarlaudades;
- vajadusel koostöövõrgustike töös ja valdkonna alase teavitustöö tegemises.

Eripedagoog nõustab:

- lastevanemaid ja kooli töötajaid erivajadustega laste arendamisel ja toimetuleku toetamisel;

- pedagooge lapsele jõukohase õppematerjali valikul ja erinevate õpistrateegiatega ning võtete kasutamise osas;
- pedagooge IÕK ja käitumise tugikavade koostamisel, hindamise korraldamisel ja vajalike õppevormide rakendamisel;
- pedagooge õppematerjalide lihtsustamise osas;
- tutvustab HEV lastele mõeldud õppematerjale.

Eripedagoog teeb ettepaneku HEV koordineerijale suunata lapse täiendavatele uuringutele erialaspetsialistide juurde, jagab vajadusel soovitusi õpikeskkonna kujundamiseks.

20.3. Sotsiaalpedagoogi roll ja vastutus

Sotsiaalpedagoog:

- osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel,
- tegeleb nende peredega,
- abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgib koolikohustuse täitmist;
- osutab abi HEV õpilaste klassikollektiiviga kohanemisel,
- teeb ennetavat tööd koolikiusamise valdkonnas ja abistab konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel;
- teeb koostööd väljaspool kooli olevate ametnike ja institutsioonidega;
- vajadusel osaleb sotsiaalpedagoog HEV õpilastega üritustel või istungitel väljaspool kooli.

20.4. Logopeedi roll ja vastutus

Logopeed:

- toetab õpilase arengut, aidates kaasa kõne ja nende valdkondade arengule, mis on vajalikud õppekava omandamiseks;
- osaleb erivajaduste väljaselgitamisel, logopeedilise abi planeerimisel ning korraldamisel;
- teeb koostööd kooli juhtkonna, õpetajate, lapsevanemate ja erialaspetsialistidega, et leida parimad võimalused lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamiseks;
- vajadusel teeb ettepaneku individuaalse õppekava rakendamiseks (sealhulgas diferentseeritud hindamiseks keeltes);
- õppeaasta esimese kolme nädala jooksul selgitab välja kõneravi vajavad õpilased.

20.5. Õpiabirühma õpetaja roll ja vastutus

Õpiabirühma õpetaja on võimalusel eripedagoog või eripedagoogilise lisaettevalmistuse saanud õpetaja.

Õpiabirühma õpetaja:

- osaleb töökoosolekutel,
- nõustab lapsevanemat erivajadusega õpilase arendamisel ja tema toimetuleku toetamisel, selgitab välja õpilase psüühiliste protsesside arengutaseme ning lähtuvalt vajadusest aitab jõukohastada tema õppimist tunnis;
- koostöös klassiõpetaja, aineõpetaja ja teiste spetsialistidega teeb ettepanekuid õpiabi vajavate õpilaste suunamiseks õpiabi rühma;
- koostab vajalikud töökavad;
- valib sobiva õppemetoodika, õppematerjalid ning arendab õpilase õpioskuste ja enesekontrolli kujundamist,
- aitab luua erinevate õppeainete vahelisi seoseid;
- suunab kasutama õpilasele sobivaid strateegiaid õppematerjali omandamiseks.

Õpiabirühma õpetaja on teadlik õpilase õpitulemustest, osaleb koostöös aineõpetajaga õpilase hinnete kujundamisel, individuaalse õppekava (IÕK) koostamisel ning rakendamisel.

Osaleb õpilase individuaalsuse kaardi (ÕIK) täitmisel.

20.6. Huvijuht

- koostöös õpilasesindusega pakub õpilastele alternatiivseid viise vaba aja sisustamiseks;
- teeb isiksust terviklikult arendavate tegevuste organiseerimisel tihedat koostööd teiste õpilasorganisatsioonide, tugispetsialistide, õpetajate ja lastevanematega.

20.7. Pikapäevarühma õpetaja

- jälgib tunniplaani, millal klassidel tunnid lõpevad ja alustab tegevust tundidest vabanenud klassi õpilastega. Õpetaja viibib selle klassi juures, organiseerib lastele tegevuse (õppetegevus, mängud ruumis, liikumismängud õues või saalis, jalutuskäigud, käeline tegevus, jne);
- saadab lapsed ringidesse, teeb koostööd huvijuhiga, kooli raamatukoguga, ringijuhitidega, klassijuhatajatega, et õpilaste aeg oleks sisustatud;
- vastutab pikapäevarühma kuuluvate laste eest ja peab teadma, kes kus on ning millega tegeleb.

20.8. Koolijuhi roll ja vastutus

Koolijuhi roll:

- tugirühma moodustamine;
- HEV koordineerija määramine;
- keskkonna ja tingimuste loomine;
- tugivõrgustiku kaasamine;
- õpetaja arengu toetamine;
- õpetaja töö hindamine ja tunnustamine.

21. Tugigrupi moodustamine ja põhiülesanded

21.1. Hariduslike erivajaduste laste tugigrupi (edaspidi tugigrupp) koosseisu kuuluvad: HEV õpilaste koordineerija, õppealajuhataja, sotsiaalpedagoog, eripedagoog(-id), logopeed ja teised direktori käskkirjaga määratud liikmed.

21.2. Tugigrupi koosseis võib muutuda vastavalt vajadusele (lähtudes õpilasest ja arutluse all oleva juhtumi spetsiifikast). Komisjon võib oma töösse kaasata ka väljaspool kooli töötavaid spetsialiste.

21.3. Tugigrupi tegevuse peaesmärk on kooli õppe- ja kasvatustegevuse toetamine ning sõbraliku, õppimist soodustava õpikeskkonna olemasolule kaasaaitamine.

21.4. Tugigrupi vastutab õpilase erivajaduse tuvastamise, tema kompetentside ja vajaduste hindamise, vajalike tugimeetmete määramise, nende rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimise eest ning koordineerib neid tegevusi kaasates õpilast ja vajadusel tema seaduslikku esindajat.

21.5. Koostöös kavandatakse õpilasele sobiv õpiabi, jaotatakse konkreetsed ülesanded tugispetsialistide vahel, püütakse leida täiendavaid võimalusi õpilase õppimise ja arengu toetamiseks.

21.6. Õppeaasta alguses töötab tugigrupp välja tugiteenuste korraldamise koostöökava õppeaastaks, mis kinnitatakse direktori käskkirjaga ja on tugiteenuste korraldamise aluseks.

21.7. Vajadusel kaasatakse tugigrupi töösse õpetajaid ja klassijuhatajaid.

21.8. Koostöös kavandatakse õpilasele sobiv õpiabi, jaotatakse konkreetsed ülesanded tugispetsialistide vahel, püütakse leida täiendavaid võimalusi õpilase õppimise ja arengu toetamiseks.

22. Koostöö kooli toetavate institutsioonidega

Koostöö väljaspool kooli toimub järgmiste komisjonide ja koostööpartneritega:

- 1) vallavalitsuse sotsiaaltöötaja ja lastekaitsetöötaja;
- 2) noorsoopolitsei;
- 3) perearstid, psühholoogid, psühhiaatrid;
- 4) õppenõustamiskeskused ja tugikeskused;
- 5) huvialakoolid ja noortekeskused.
- 6) MTÜ-d ja erinevad projektid.

23. Koostöö eriarstiga

Koostöö eriarstiga toimub lapsevanema vahendusel. Eriarstile suunamise soovitus teeb lapsevanemale teatavaks klassijuhataja või HEV koordineerija.

Lapsevanema taotlusel väljastatakse lapsevanemale kokkuvõtte õpilase õppimisest ja toimetulekust koolis. Kokkuvõtte koostamisel osalevad HEV koordineerija, klassijuhataja ja tugisüsteemi spetsialistid, vajadusel kaasatakse aineõpetajaid.

Eriarstilt saadud otsusest teavitab lapsevanem omal soovil klassijuhatajat, sotsiaalpedagoogi või HEV koordineerijat.

Lepitakse kokku koolile tagasiside andmine ja vajadusel vestlusing, tugigrupi ümarlaud.

ÕPILASE INDIVIDUAALSE ARENGU JÄLGIMISE KAART

I KOOLI TASAND

Kaardi avamise aeg:

ÜLDANDMED ÕPILASE KOHTA

Nimi:

Sünniaeg/isikukood:

Klass:

Kodune keel(ed): *(nt emaga eesti keel, isaga vene keel)*

Elukoht:

ANDMED VANEMATE KOHTA:

Nimi:

Elukoht *(kui lapsega sama, siis pole vaja):*

Telefon:

E-post:

1. EELNEV ÕPILUGU (sh koolivalmidus)

(ka enne kaardi avamist toimunu)

2. ÕPILASE INDIVIDUAALSUSE MÄRKAMINE JA ESMANE TOETAMINE (ÕPETUSE DIFERENTSEERIMINE, INDIVIDUALISEERIMINE)

2.1. KLASSIJUHATAJA, -ÕPETAJA TÄHELEPANEKUD

▲ Õpilase huvid ja motivatsioon

Sissekande kuupäev/täitja nimi:

Täiendamise kuupäev:

▲ **Õpitegevus, õpioskused ja tunnetustegevus, enesetunnetus**

Sissekande kuupäev/täitja nimi:

Täiendamise kuupäev:

▲ **Suhtlemine ja käitumine koolis, vajadusel emotsionaalne seisund**

Sissekande kuupäev/täitja nimi:

Täiendamise kuupäev:

2.2. AINEÕPETAJATE TÄHELEPANEKUD JA SOOVITUSED

Sissekande kuupäev:

Õppeaine	Ainealased tugevad küljed	Ainealaselts arendamist vajavad küljed. Soovitused õppetöö toetamiseks vastavas õppeaines.	Õpilase käitumise iseärasused
eesti keel (õpetaja nimi)			
<u>Täiendamise kuupäev:</u>			

3. KOKKUVÕTE ÕPITEGEVUSEST JA KÄITUMISEST

Kuupäev	Lapse tugevad küljed	Õpi-, käitumis-, suhtlemisprobleemid ja neist lähtuvad arendusvaldkonnad

4. PÕHILINE PROBLEEM

--

KOOSTÖÖ PEREGA

5. – 9. KOKKUVÕTTED ARENGUVESTLUSTEST/KOHTUMISTEST

(**LISAD** on eraldi – ka keeldumised vormistada) *täidab klassijuhataja

Põhilisest probleemist lähtuvad soovitused/kokkulepped kodus ja koolis

Kuupäev, õppeaasta	Lapsevanema arvamus (+ on/ei ole nõus vastavate ettepanekutega kooli poolt)	Õpilase arvamus	Kokkulepped õpetaja, lapsevanema ja lapse vahel/ ka ettepanekud täiendavateks uuringuteks

10. TUGISPETSIALISTIDE UURINGU TULEMUSED JA NEIST LÄHTUVAD SOOVITUSED

10.1. ERIPEDAGOOGILINE JA/VÕI LOGOPEEDILINE UURING

Kuupäev/täitja nimi:

10.2. PSÜHHOLOOGILINE UURING

Kuupäev/täitja nimi:

Valdkonnad	Lapse tugevad küljed	Arendamist vajavad küljed, soovitused
Tunnetusprotsessid ja võimed		

HARIDUSASUTUSEVÄLISTE SPETSIALISTIDE/KOMISJONIDE SOOVITUSED

(Rajaleidja keskuse spetsialistid, kliinikumide spetsialistid, alaealiste asjade komisjon, rehabilitatsiooniplaani alusel soovitud ja koostöö vms – **LISAD** eraldi) (täidab HEVKO)

Komisjon/ spetsialist	Kuupäev	Soovitused
Rajaleidja psühholoog		

Õppealajuhataja allkiri/kuupäev:

HEV koordineerija allkiri/kuupäev:

Lapsevanema allkiri/kuupäev:

Individuaalne õppekava õpiabirühmas õppivale õpilasele

Individuaalne õppekava	
Õpilase nimi:	
Sünniaeg/isikukood:	
Klass:	
Õpiabirühmas õppimise põhjus:	
<ul style="list-style-type: none"> • ajutised ainealased õpiraskused (ained) • väljakujunemata õpioskused • logopeedilised probleemid 	
Erisused võrreldes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast:	
Õpiabitundide põhitegevuste kirjeldus:	
Detailsem kirjeldus selle kohta milliseid allpool loetletud tegevusi ja kuidas rakendatakse: <ul style="list-style-type: none"> • kõnepuute korrigeerimine ja lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest suulise ja kirjaliku kõne arendamine, • kognitiivsete oskuste arendamine, • eripedagoogiliste võtete abil õpioskuste ja õpivilumuste kujundamine ja arendamine 	
Erisused õppeprotsessis (sh hindamises ja päevakavas):	
Individuaalse õppekava rakendamise aeg:	
Individuaalse õppekava täitmisega seotud isikud ja nende kohustused:	

Individuaalne õppekava andekale õpilasele

	Individuaalne õppekava
Õpilase nimi:	
Sünniaeg/isikukood:	
Klass:	
Erisused õppeajas:	
Erisused õppesisus:	
Erisused õppeprotsessis (sh hindamises ja päevakavas):	
Erisused õppekeskkonnas:	
Õpilase täiendav juhendamine (aineõpetaja poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt):	
Individuaalse õppekava rakendamise aeg:	
Individuaalse õppekava koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused:	

Individuaalne õppekava HEV õpilase arengu toetamiseks

	Individuaalne õppekava
Õpilase nimi:	
Sünniaeg/isikukood:	
Klass:	
Erisused õppeajas:	
Erisused õppesisus:	
Erisused õpitulemustes:	
Õpilasele rakendatavad meetmed või õppe läbiviimise eritingimused, sealhulgas õppevara osas:	
Õpitulemuste ja arengu hindamise kord, sealhulgas hindamisviisid ja vahendid, õpilaste arengule tagasiside andmise viisid ja vahendid:	
Individuaalse õppekava rakendamise aeg:	
Individuaalse õppekava koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused	

KÄITUMIS- JA SOTSIAALSETE OSKUSTE HINNANGULEHT

Õpilase nimi: _____

klass: _____

aeg: _____

Kuupäev	Koht (kus?)	Aeg (millal?)	Tegu (mida tegi)?	Põhjus (mis oli enne?)	Kes märkas?

Kindla tegevuse sageduse tabel nädalaks (täidetakse ristikeste või kriipsudega)

Mida tegi?	Esmaspäev	Teisipäev	Kolmapäev	Neljapäev	Reede
Lahkub kohalt					
Ei ole õppevahendeid kaasas					
Ei võta vahendeid välja					
Räägib kõva häälega, segab teisi					
Ropendab					
Teeb endale haiget					
Lööb kaasõpilasi					
Tegeleb tunnis kõrvaliste asjadega (vaja täpsustada)					

Kuupäev: _____

Allkiri: _____

KÄITUMISE TUGIKAVA

	Käitumise tugikava
Õpilase nimi:	
Sünniaeg/isikukood:	
Klass:	
Õpilase käitumusliku probleemi kirjeldus ja põhjuste analüüs:	
Sellest lähtuvalt tegevuste loetelu ja nende eesmärk (vajadusel ka vahe-eesmärgid):	
Konkreetne ajakava eesmärgi täitmiseks:	
Kasvatustöö sisu (so rakendatavad strateegiad):	
Tugikava elluvijjad ning kaasatud isikud:	

Individuaalne õppekava eesti keele õppimiseks

	Individuaalne õppekava
Õpilase nimi:	
Sünnipäeva/isikukood:	
Klass:	
Õppesisu ja õpitulemused eesti keele õppimisel:	
Erisused õppeprotsessis (sh hindamises, päevakavas):	
Erisused õppekeskkonnas:	
Individuaalse õppekava rakendamise aeg:	
Individuaalse õppekava koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused	

PÖÖRDUMINE HEV TUGIGRUPI POOLE

Õpilase nimi: _____

klass _____

Pöörduja nimi: _____

Mis tekitab muret selle õpilase juures?

Milline on peamine probleem?

Mida olen ette võtnud probleemi lahendamiseks?

Mida konkreetselt sooviksin muuta?

Kuupäev: _____

Allkiri: _____

TAOTLUS RAKENDADA ÕPILASELE INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA

..... DIREKTORILE

kooli nimi

Palun rakendada klassi õpilasele
individuaalset õppekava alates201..... a.

Individuaalse õppekava määramise alus (märkida):

kooli tugimeeskonna pedagoogilis-psühholoogilise uuringu tulemused.....

.....

..... maakonna õppenõustamiskeskuse soovitus

.....maakonna/linna nõustamiskomisjoni soovitus

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija:

Kuupäev: 201....

nimi: allkiri:

Lapsevanema või lapse eestkostja nõusolek individuaalse õppekava koostamiseks ja rakendamiseks

Kuupäev: 201.... allkiri:

nimi:

Direktori käskkiri nr. Kuupäev:

INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA KOOSTAMISE JA RAKENDAMISE ALUSED

1. Üldandmed

Õppija nimi

Sünniaeg Klass

Lapsevanema nimi

Elukoht

telefon E-post

▲ IÕK rakendamise põhjused (joonida)

1. eriline andekus
2. õpiraskused
3. emotsionaal- ja käitumiskeskus
4. tervislik seisund
5. õppekeelest erinev kodune keele
6. piirkondliku nõustamiskeskuse soovitus
7. riikliku õppekava vahetus
8. lapsevanema sooviavaldus
9. muu.....

3. Individuaalse õppekavaga õpilasele määratavad õppetöö muudatused või õpikeskkonna kohandused (teha mäрге vastavasse kasti)

	Muudatused või kohandused õppe sisus
	Muudatused või kohandused õppeprotsessis
	Muudatused või kohandused õppe kestuses
	Muudatused või kohandused õppekoormuses
	Muudatused või kohandused õpikeskkonnas
	▲ Erisused õppevahenditele
	▲ Erisused õpperuumidele
	▲ Erisused suhtluskeelele, sh viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid
	▲ Spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid
	▲ Tugipersonal
	Muudatused taotletavates õpitulemustes
	▲ Kooli õppekavaga võrreldes kõrgendatud tulemused õpitulemustele ühes või mitmes õppeaines, teemas
	▲ Kooli õppekavaga võrreldes vähendatud tulemused õpitulemustele ühes või mitmes õppeaines, teemas
	Muudatused õpetaja poolt vastava klassiga töötamiseks koostatud töökavas
	Muu

4. IÕK koostamise aluseks olev põhikooli riiklik õppekava

5. IÕK rakendamine

Õppeaine	Rakendatavad meetmed

6. Erisused õppekorralduses:

7. Täiendavate ressursside kuluga seotud õpikeskkonna muutused:

8. IÕK rakendamise periood:

9. IÕK koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused:

Nimi ja amet	IÕK koostamise ja rakendamisega seotud ülesanded	Allkiri

10. IÕK-ga seotud dokumendid:

1. IÕK algatamise taotlus õppija või tema esindaja poolt direktori nimele
2. Direktori käskkiri IÕK koostamise ja rakendamise kohta
3. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart
4. Arenguvestluste protokollid
5. Õpetaja(te) töökava(d)

Kuupäev

HEV õpilaste õppe koordineerija

Lapsevanem